

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyně Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Ivanky Havlíkové ve věci

žalobkyně: **B. P.**
bytem X

zastoupená obchodní společností vykonávající daňové poradenství
AUDITORSKÁ A DAŇOVÁ KANCELÁŘ s. r. o., IČO: 64939090
sídlem Husitská 344/63, 130 00 Praha 3

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2019, č. j. 7282/19/5100-41453-712277,

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 19. 2. 2019, č. j. 7282/19/5100-41453-712277, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu náklady řízení ve výši 11 228 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně AUDITORSKÁ A DAŇOVÁ KANCELÁŘ s. r. o.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 24. 4. 2019 u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 19. 2. 2019, č. j. 7282/19/5100-41453-712277 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále též

„správce daně“ nebo „prvostupňový orgán“) ze dne 11. 3. 2016, č. j. 256388/16/2001-51523-109852 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání úroků, doručená správci daně dne 20. 11. 2015 (dále též „žádost ze dne 20. 11. 2015“).

II. Řízení před správním orgánem a napadené rozhodnutí

2. Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu vydalo ve dnech 24. 2. 2011 a 24. 3. 2011 rozhodnutí, kterými po proběhlém soudním řízení změnilo nebo zrušilo dodatečné platební výměry. Vydána byla následující rozhodnutí:
  - č. j. 2091/11-1300-108624 ze dne 24. 2. 2011, kterým byl zrušen dodatečný platební výměr č. j. 79089/05/001912/7347 a zastaveno řízení, rozhodnutí bylo doručeno dne 28. 2. 2011;
  - č. j. 2217/11-1300-108624 ze dne 24. 2. 2011, kterým byl zrušen dodatečný platební výměr č. j. 79111/05/001912/7347 a zastaveno řízení, rozhodnutí bylo doručeno dne 28. 2. 2011;
  - č. j. 2216/11-1300-108624 ze dne 24. 2. 2011, kterým byl zrušen dodatečný platební výměr č. j. 79115/05/001912/7347 a zastaveno řízení, rozhodnutí bylo doručeno dne 28. 2. 2011;
  - č. j. 2215/11-1300-108624 ze dne 24. 2. 2011, kterým byl zrušen dodatečný platební výměr č. j. 79140/05/001912/7347 a zastaveno řízení, rozhodnutí bylo doručeno dne 28. 2. 2011;
  - č. j. 2214/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79160/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011;
  - č. j. 3612/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79134/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011;
  - č. j. 3613/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79129/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011;
  - č. j. 3614/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79120/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011;
  - č. j. 3615/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79102/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011;
  - č. j. 3616/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79067/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011 a
  - č. j. 3478/11-1300-108624 ze dne 24. 3. 2011, kterým byl změněn dodatečný platební výměr č. j. 79032/05/001912/7347, rozhodnutí bylo doručeno dne 25. 3. 2011.
3. Dne 9. 8. 2011 byla Finančním úřadem pro Prahu 1 vydána rozhodnutí č. j. 367313/11/001913105303, č. j. 367331/11/001913105303, č. j. 367378/11/001913105303, č. j. 367409/11/001913105303, č. j. 367451/11/001913105303, č. j. 367498/11/001913105303, č. j. 367608/11/001913105303, č. j. 367713/11/001913105303, č. j. 367802/11/001913105303, č. j. 367846/11/001913105303, č. j. 367906/11/001913105303, č. j. 368415/11/001913105303, č. j. 368426/11/001913105303, č. j. 368435/11/001913105303,

č. j. 368443/11/001913105303 a č. j. 368452/11/001913105303, jimiž byl žalobkyni přiznán úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu.

4. Dne 20. 11. 2015 bylo správci daně doručeno podání žalobkyně označené jako „Věc: žádost o přiznání úroku“. V žádosti žalobkyně uvedla: „*Rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 9. 11. 2015, č. j.: 36978/15/5300-22444-704601 bylo zrušeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 12.08.2010, č. j.: 266404/10/001913105303. Nadřízený správce daně zkonstatoval v bodě 17., že ke dni podání žádosti o vrácení existoval na ODÚ daňového subjektu přeplatek ve výši 140.988,- Kč, který správce daně nezákonně nevrátil. Stalo se tak až později, jak popisuje nadřízený správce daně v bodech 19. až 21. Daňový subjekt proto žádá o přiznání úroku podle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. ve spojení s ust. §264 odst. 10 daňového řádu a zaslání jeho vyčíslení.*“ (pozn. zvýraznění doplněno soudem).
5. Správce daně vydal dne 11. 3. 2016 prvostupňové rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně ze dne 20. 11. 2015 zamítl. Ve stručném odůvodnění konstatoval, že „*Dne 20. 11. 2015 byla výše uvedenému správci daně doručena žádost o přiznání úroků podle ust. §254 daňového řádu*“. Dále uvedl, že nárok na úrok podle ust. § 254 daňového řádu byl žalobkyni přiznán na základě rozhodnutí označených jako „*Přiznání nároku na úrok*“ ze dne 9. 8. 2011 č. j. 367313/11/001913105303, č. j. 367331/11/001913105303, č. j. 367378/11/001913105303, č. j. 367409/11/001913105303, č. j. 367451/11/001913105303, č. j. 367498/11/001913105303, č. j. 367608/11/001913105303, č. j. 367713/11/001913105303, č. j. 367802/11/001913105303, č. j. 367846/11/001913105303, č. j. 367906/11/001913105303, č. j. 368415/11/001913105303, č. j. 368426/11/001913105303, č. j. 368435/11/001913105303, č. j. 368443/11/001913105303 a č. j. 368452/11/001913105303, a to v celkové výši 41 186,28 Kč.
6. Dne 22. 3. 2016 podala žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím. V odůvodnění zopakoval, že dne 20. 11. 2015 bylo správci daně doručeno podání označené jako „Věc: žádost o přiznání úroku“. K tomu bez dalšího konstatoval, že „*Toto podání správce daně vyhodnotil jako žádost o přiznání úroku podle § 254 daňového řádu.*“ Dále uvedl, že ke změně a zrušení rozhodnutí o stanovení daně došlo ve dnech 24. 2. 2011 a 24. 3. 2011, resp. k doručení rozhodnutí, jež měnila či rušila rozhodnutí o stanovení daně, došlo ve dnech 28. 2. 2011 a 25. 3. 2011. V souladu se zákonem byl správce daně v následujících 15 dnech povinen předepsat úrok ex lege. Po uplynutí těchto 15 dní započala běžet prekluzivní lhůta, v níž se žalobkyně mohla domáhat úroku z neoprávněného jednání správce daně. Běh této lhůty skončil ve dnech 15. 3. 2017 a 10. 4. 2017. Lhůta pro placení daně je podle § 160odst. 1 daňového řádu lhůtou prekluzivní (propadnou). Uplynutím této lhůty zaniká právo vybrat a vymáhat nedoplatek, argumentem a simili musí uplynutím této lhůty zaniknout právo daňového subjektu na přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně, což ostatně dovodil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 6. 2015 sp. zn. 2 Afs 234/2014. Na základě uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že je na místě odvolání žalobkyně zamítnout, neboť lhůta pro placení daně, resp. lhůta pro přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně, již uplynula, a nelze rozhodovat o nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně, pokud právo na přiznání tohoto úroku zaniklo. Současně na základě téhož důvodu žalovaný konstatoval, že se nebude zabývat odvolacími námitkami žalobkyně, neboť to považuje za nadbytečné. Žalovaný tak uzavřel, že „*přistoupil k zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí z důvodu prekluze práva přiznat úrok z neoprávněného jednání správce daně.*“

7. Ke zvolenému procesnímu postupu žalovaný v napadeném rozhodnutí vyložil, že § 111 odst. 6 daňového řádu upravuje situaci, kdy správce daně v průběhu odvolacího řízení zjistí, že uplynula lhůta pro stanovení daně, v takovém případě bude napadené rozhodnutí zrušeno a zastaveno odvolací řízení. Pro případ, kdy uplyne lhůta pro placení daně, však daňový řád specifické ustanovení neobsahuje. Žalovaný proto postupoval v mezích § 116 odst. 1 daňového řádu. O změně prvostupňového rozhodnutí podle § 116 odst. 1 písm. a) daňového řádu nebylo možno uvažovat, neboť došlo k prekluzi. Ke zrušení prvostupňového rozhodnutí a zastavení řízení dle § 116 odst. 1 písm. b) daňového řádu, žalovaný rovněž nepřistoupil, neboť jak žádost o přiznání úroku, tak prvostupňové rozhodnutí i odvolání proti němu, byly podány, popř. vydány ve lhůtě pro přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně. Žalovaný proto dospěl k závěru, že zákon mu neumožňuje jiný procesní postup než podle § 116 odst. 1 písm. c) daňového řádu odvolání zamítnout a prvostupňové rozhodnutí potvrdit. K tomu poznamenal, že s ohledem na znění prvostupňového rozhodnutí, kterým byla žádost ze dne 20. 11. 2015 zamítnuta, by byl výsledek řízení totožný, ať už by prvostupňové rozhodnutí bylo zrušeno a řízení zastaveno či by odvolání bylo zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

III. Obsah žaloby

8. Žalobkyně napadla procesní postup žalovaného. Namítla, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyřídil ani jednu odvolací námitku, což odůvodnil tím, že marně uplynula prekluzivní lhůta pro přiznání úroku dle § 254 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), z čehož dle žalobkyně dovodil, že je lhostejné, zda řízení zastaví a prvostupňové rozhodnutí zruší, anebo odvolání zamítne, aniž by vyřídil odvolací námítky. Žalobkyně namítla, že žalovaný měl buď meritorně posoudit obě odvolací námítky a pak mohl odvolání zamítnout, nebo měl prvostupňové rozhodnutí zrušit a řízení zastavit. Nevyřízením odvolacích námitek žalovaný porušil § 114 odst. 2 daňového řádu, protože nepřezkoumal odvolání žalobkyně v rozsahu jí požadovaném. Pokud žalovaný tvrdil, že prekluzivní lhůta pro přiznání úroků dle § 254 daňového řádu marně uplynula, bylo jeho povinností prvostupňové rozhodnutí zrušit a žalobkyni tak otevřít cestu k náhradě škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.
9. Žalobkyně dále označila názor žalovaného, že prekluzivní lhůta podle § 160 daňového řádu již marně uplynula, za mylný a napadené rozhodnutí za nezákonné. Zatímco žalovaný nesprávně odvozuje nárok na úrok z titulu zrušených rozhodnutí - dodatečných platebních výměrů na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. čtvrtletí 2001 - 3. čtvrtletí 2003, žalobkyně jasně ve své žádosti ze dne 20. 11. 2015 uvedla, že její nárok založilo až rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2015, č. j. 36978/15/5300-22444-704601, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí ze dne 12. 8. 2010, č. j. 266404/10/001913105303, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně ze dne 25. 5. 2010 o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. čtvrtletí 2001 - 3. čtvrtletí 2003 a na příslušenství daně, a řízení zastavil.
10. Žalobkyně žádala, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svém právním názoru, přičemž plně odkázal na žalobou napadené rozhodnutí.
12. Uvedl, že v bodech 17 a 18 napadeného rozhodnutí byly důvody procesního postupu žalovaného jasně vysvětleny. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí nezrušil proto, že stejně jako žádost ze dne 20. 11. 2015 bylo vydáno ve lhůtě pro přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně a nebyl tedy dán důvod jej rušit. K tomu konstatoval, že ve vztahu k samotnému úroku z neoprávněného jednání správce daně mají oba procesní postupy stejný důsledek, a to, že úrok žalobkyni nebude přiznán. Doplnil, že žalobkyně nijak nekonkretizovala, z čeho dovozuje povinnost žalovaného prvostupňové rozhodnutí zrušit a řízení zastavit. Odvolacími námitkami žalobkyně se žalovaný nezabýval z toho důvodu, jakákoliv námitka není schopna zvrátit závěr o tom, že lhůta pro přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně uplynula. Žalovaný nemá za to, že by postupoval v rozporu s § 114 odst. 2 daňového řádu, právě naopak postupoval v souladu s větou druhou tohoto ustanovení, když přihlédl z úřední povinnosti k prekluzi práva žalobkyně na přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně.
13. K nesouhlasu žalobkyně s marným uplynutím prekluzivní lhůty žalovaný odkázal na bod 12 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že ke změně a zrušení rozhodnutí o stanovení daně (tedy k naplnění první podmínky pro přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně) došlo ve dnech 24. 2. 2011 a 24. 3. 2011, resp. ve dnech 28. 2. 2011 a 25. 3. 2011, kdy byla nová rozhodnutí o odvolání proti dodatečnému doměření daně doručena. Těmito rozhodnutími byl založen nárok žalobkyně na úrok z neoprávněného jednání správce daně, který byl žalobkyni přiznán rozhodnutími ze dne 9. 8. 2011. Žalovaný má rovněž za to, že vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně nelze odvíjet od rozhodnutí, které se týká vratitelného přeplatku, neboť rozhodnutí o vrácení přeplatku nelze jakkoliv subsumovat pod pojem „rozhodnutí o stanovení daně“. Nadto v případě pozdě vráceného přeplatku může daňovému subjektu náležet úrok ve smyslu § 155 odst. 5 daňového řádu.
14. Žalovaný uzavřel, že napadené rozhodnutí není nezákonné a je plně přezkoumatelné a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů/dále jen „s. ř. s.“), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
16. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalovaný s takovým postupem souhlasil a souhlas žalobkyně soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. presumoval.
17. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
18. Ze správního spisu vplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti:
19. Správce daně žalobkyni na základě výsledků daňové kontroly několika platebními výměry ze dne 24. 3. 2005 dodatečně vyměřil daň z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. čtvrtletí 2001 – 3. čtvrtletí 2003 v celkové výši 279 306 Kč. Odvolání podaná dne 17. 5.

2005 proti těmto výměřům byla rozhodnutími vydanými dne 8. 3. 2006 zamítnuta. Proti těmto rozhodnutím odvolacího orgánu brojila žalobkyně žalobou, která byla rozsudkem městského soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 6 Ca 127/2006 - 82, zamítnuta. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobkyně rozsudkem ze dne 28. 8. 2009, č. j. 7 Afs 62/2009 - 112, rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud následně rozsudkem ze dne 26. 10. 2009, č. j. 6 Ca 127/2006 - 128, výše uvedená rozhodnutí o odvolání proti dodatečným platebním výměřům o stanovení daně zrušil a věc vrátil odvolacímu orgánu k dalšímu řízení. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 4. 1. 2010. Odvolací orgán - Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu vydal ve dnech 24. 2. 2011 a 24. 3. 2011 nová rozhodnutí o odvoláních (celkem 11), kterými změnil nebo zrušil dodatečné platební výměry.

20. Zároveň správce daně z důvodu prodlení žalobkyně s úhradou předmětné daně z přidané hodnoty vydal dne 16. 9. 2009 několik platebních výměřů na daňové penále, kterými sdělil žalobkyni předpis v celkové výši 307 088 Kč. Řízení o odvolání proti těmto platebním výměřům bylo z důvodů nedoplnění náležitostí podání ani na výzvu správce daně zastaveno. Žalobkyně podáním ze dne 25. 5. 2010 požádala správce daně o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. čtvrtletí 2001 - 3. čtvrtletí 2003 a příslušenství na této dani. Správce daně žádost žalobkyně podle § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 337/1992 Sb.“), rozhodnutím ze dne 12. 8. 2010, č. j. 266404/10/001913105303, zamítl z důvodu neexistence vratitelného přeplatku. Odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správce daně bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 13. 12. 2010, č. j. 15081/10-1500-106054. Toto rozhodnutí odvolacího orgánu napadla žalobkyně žalobou, které městský soud rozsudkem ze dne 26. 3. 2015, č. j. 6 Af 6/2011 - 37, vyhověl a rozhodnutí ze dne 13. 12. 2010, č. j. 15081/10-1500-106054 zrušil. Kasační stížnost žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 2. 3. 2016, č. j. 6 Afs 103/2015 - 61, zamítl. Dne 9. 11. 2015 vydal žalovaný nové rozhodnutí o odvolání ve věci žádosti o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty, kterým rozhodnutí správce daně ze dne 12. 8. 2010, č. j. 266404/10/001913105303, zrušil a řízení zastavil.
21. Současně dne 9. 8. 2011 vydal Finanční úřad pro Prahu 1 rozhodnutí (celkem 16), kterými přiznal žalobkyni nárok na úrok podle § 254 daňového řádu v celkové výši 41 186,28 Kč.
22. Dne 20. 11. 2015 podala žalobkyně žádost, kterou se domáhala přiznání úroku podle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. ve spojení s § 264 odst. 10 daňového řádu a zaslání jeho vyčíslení.
23. Soud při posuzování věci vyšel z následující právní úpravy:
24. Podle § 264 odst. 10 daňového řádu *„Jestliže lhůta stanovená pro vrácení vratitelného přeplatku započala běžet do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při jeho vrácení podle dosavadních právních předpisů.“*
25. Podle § 264 daňového řádu *„Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.“*
26. Podle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v rozhodném znění (dále jen „zákon č. 337/1992 Sb.“), *„Zavinil-li vznik přeplatku správce daně, vrátí přeplatek bez žádosti do patnácti dnů, a vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Je-li vrácen*

přeplatek na žádost po lhůtě stanovené v odstavci 4 nebo nebyla-li dodržena zákonná lhůta pro vrácení u vratitelného přeplatku, který se podle daňového zákona vrací bez žádosti, aniž by zde při vzniku přeplatku bylo zavinění správce daně, náleží daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Úrok náleží v těchto případech ode dne následujícího po dni uplynutí zákonné lhůty pro jeho vrácení. Vznikl-li přeplatek zaviněním správce daně, běh zákonné lhůty počne dnem následujícím po původní lhůtě splatnosti daně a s účinností od počátku běhu této lhůty se tento přeplatek použije podle odstavců 2 a 3; pokud došlo ke vzniku přeplatku až po dni původní splatnosti daně, běh zákonné lhůty počne dnem následujícím po dni úhrady daně, v jejímž důsledku došlo ke vzniku přeplatku. Pokud by skutečná přiznaná škoda způsobená daňovému dlužníkovi nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně byla vyšší než úrok přiznaný podle tohoto ustanovení, přiznaný úrok se na úhradu skutečné škody započítává. Úrok se nepřizná, činí-li méně než 50 Kč.“

27. Podle § 254 odst. 1 daňového řádu „Dojde-li ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně z důvodu nezákonnosti nebo z důvodu nesprávného úředního postupu správce daně, náleží daňovému subjektu úrok z částky, která byla daňovým subjektem uhrazena na základě tohoto rozhodnutí nebo v souvislosti s tímto rozhodnutím, který odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady.“
28. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že pro vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu musejí být kumulativně splněny dvě podmínky, a to 1) existence rozhodnutí o stanovení daně, které bylo zrušeno, změněno či prohlášeno za nicotné, a to z důvodu jeho nezákonnosti nebo nesprávného úředního postupu a 2) úhrada peněžitých částek na základě tohoto rozhodnutí či v souvislosti s ním (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 Afs 94/2014 – 53, a ze dne 27. 11. 2019, č. j. 1Afs 54/2019 – 25).
29. Ze správního spisu jednoznačně plyne, že o nároku žalobkyně na úrok z neoprávněného jednání správce daně Finanční úřad pro Prahu 1 rozhodl již dne 9. 8. 2011, kdy vydal celkem 16 rozhodnutí označených jako „Přiznání nároku na úrok“, jimiž přiznal žalobkyni úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 odst. 1 daňového řádu v celkové výši 41 186,28 Kč. Tuto skutečnost ostatně jako důvod zamítnutí žádosti žalobkyně ze dne 20. 11. 2015 uvedl v prvostupňovém rozhodnutí i správce daně.
30. Žádostí doručenou správci daně dne 20. 11. 2015 požadovala žalobkyně přiznání úroku podle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. ve spojení s §264 odst. 10 daňového řádu a zaslání jeho vyčíslení, neboť ke dni podání žádosti o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1. čtvrtletí 2001 - 3. čtvrtletí 2003 a příslušenství na této dani existoval na osobním daňovém účtu žalobkyně přeplatek ve výši 140 988 Kč, který správce daně vrátil až po uplynutí zákonné lhůty, jak konstatoval sám žalovaný v rozhodnutí ze dne 9. 11. 2015, č. j.: 36978/15/5300-22444-704601. Skutečný obsah právního úkonu učiněného žalobkyní byl s ohledem na zcela jednoznačnou formulaci žádosti ze dne 20. 11. 2015 nepochybný a ani soud nemá žádnou pochybnost o tom, že žalobkyně požadovala po správci daně úrok z pozdě vrácených přeplatků dle §64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb.

ve spojení s § 264 odst. 10 daňového řádu a nikoli úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu.

31. Jak uvedl i sám žalovaný v rozhodnutí ze dne 9. 11. 2015, č. j.: 36978/15/5300-22444-704601, které je obsahem správního spisu, byl v daném případě na osobním daňovém účtu DPH žalobkyně ke dni podání žádosti o vrácení přeplatku na daních, tedy ke dni 25. 5. 2010, evidován přeplatek ve výši 140 988 Kč. Správce daně měl tento vratitelný přeplatek v souladu s § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. vrátit žalobkyni ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti o vrácení přeplatku na daních. Správce daně použil přeplatek na úhradu následně vzniklých nedoplatků na jiných osobních daňových účtech žalobkyně (celkem 7 808 Kč + 38 081 Kč) a ve zbylé části (celkem 95 099 Kč) jej vrátil až dne 10. 8. 2011, jak plyne rovněž z rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2015, č. j. 36978/15/5300-22444-704601.
32. Jak již bylo zmíněno shora, žádostí ze dne 20. 11. 2015 požadovala žalobkyně v návaznosti na nevrácení přeplatku v zákonem stanovené lhůtě přiznání úroku z pozdě vráceného přeplatku podle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. ve spojení s § 264 odst. 10 daňového řádu.
33. Správce daně v prvostupňovém rozhodnutí, a to jak ve výroku, tak v jeho odůvodnění, specifikoval předmět řízení, o němž rozhodoval, jako „*žádost o přiznání úroků podle ustanovení §254 daňového řádu*“, aniž by jakkoli ozřejmil, jak k takovému závěru dospěl. Žalovaný v záhlaví napadeného rozhodnutí označil předmět řízení jako „*odvoláním napadené rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 11. 3. 2016, č. j. 256388/16/2001-51523-109852 - rozhodnutí o úroku z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 daňového řádu*“, přičemž v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze bez dalšího konstatoval, že žádost žalobkyně o přiznání úroku ze dne 20. 11. 2015 „*správce daně vyhodnotil jako žádost o přiznání úroku podle § 254 daňového řádu*“.
34. V souvislosti s hodnocením námitky žalobkyně spočívající v otázce prekluze práva žalobkyně na přiznání požadovaného úroku, již se soud zabývá z úřední povinnosti, městský soud dospěl k závěru, že jak správce daně, tak žalovaný rozhodovali o jiném předmětu řízení, než jak byl vymezen v žádosti žalobkyně ze dne 20. 11. 2015, neboť vedli řízení a rozhodovali o úroku z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu, zatímco žalobkyně ve své žádosti ze dne 20. 11. 2015 požadovala přiznání úroku z pozdě vráceného přeplatku dle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. ve spojení s § 264 odst. 10 daňového řádu.
35. V souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. může soud rozhodovat bez nařízení jednání pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, což se stalo v souzené věci. Za vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. přitom lze považovat situaci, kdy byl ve správním řízení porušen celý soubor procesních práv účastníka řízení, v důsledku čehož řádný proces fakticky absentoval. Za takových okolností, kdy se jedná o pochybení takového charakteru a závažnosti, že brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, a zároveň jsou tato pochybení bez dalšího patrná ze správního spisu, soud k existenci takových vad přihlédne z úřední povinnosti i bez námitky účastníka řízení. Rozhodování o jiném předmětu řízení v dané věci, než jak byl vymezen žádostí žalobkyně ze dne 20. 11. 2015, takovou vadou podle názoru městského soudu bezpochyby je, přičemž se jedná o

takovou vadu řízení, která brání věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí, a to i z hlediska namítané prekluze práva.

VI. Závěr a náklady řízení

36. Vzhledem k tomu, že správní orgány rozhodovaly o jiném předmětu řízení, než jak jej vymezila žalobkyně svou žádostí ze dne 20. 11. 2015, a skutkový stav, který je základem napadeného rozhodnutí, je tak v rozporu s obsahem správního spisu, městský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s.) a současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V novém projednání věci bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí přísluší právo na náhradu nákladů v řízení. Náhrada nákladů sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a odměny jejího zástupce, jenž je ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky. Pro stanovení výše odměny se obdobně užije vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Náhradu odměny soud přiznal za dva úkony (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) zástupce žalobkyně [§ 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu] ve výši po 3.100 Kč za úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 tamtéž], tj. celkem 6.200 Kč. Žalobkyně má dále právo na náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 3 tamtéž), tj. celkem 600 Kč. Zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku 1 428 Kč, odpovídající této dani, která činí 21 %. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce celkem 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. dubna 2022

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu